

- ONTWERP -

MINISTERIE VAN LANDBOUW,
NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Regeling van de Minister van Landbouw, Natuur
en Voedselkwaliteit van ...december 2007 TRCJZ/2007/...
houdende wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit,

Handelende in overeenstemming met de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke
Ordening en Milieubeheer;

Gelet op de artikelen 10, eerste lid en 12, derde lid van de Meststoffenwet en gelet op de
artikelen 54, onderdeel b en 70, tweede lid, onderdeel b van het Uitvoeringsbesluit
Meststoffenwet;

BESLUIT:

Artikel I

De Uitvoeringsregeling Meststoffenwet¹ wordt als volgt gewijzigd:

- A. Bijlage A wordt vervangen door bijlage A bij deze regeling.
- B. Bijlage B wordt vervangen door bijlage B bij deze regeling.
- C. Bijlage F wordt als volgt gewijzigd:
 - 1. In onderdeel B, worden de omschrijving "vervoer per schip" met code "45" vervangen door de omschrijving: vervoer per schip of per trein met code 45.
 - 2. In onderdeel B worden na de omschrijving "vervoer van mestkorrels" met code "94" de volgende omschrijving en code ingevoegd: export van verwerkte vaste mest met code 95.

¹ Stcrt. 2005, 226.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's Gravenhage, ...

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR
EN VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

Toelichting voor de Staatscourant

§ 1. Inleiding

De onderhavige regeling strekt tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (Stcrt. 2005, 226) (hierna: Urm).

Met ingang van 1 januari 2006 is de Meststoffenwet in overeenstemming gebracht met de Europese regelgeving en met name met de Nitraatrichtlijn (richtlijn nr. 91/676/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen; PbEG L 375). De Nitraatrichtlijn verplicht de lidstaten om elke vier jaar een Actieprogramma op te stellen waarin de lidstaat aangeeft welke maatregelen getroffen worden om de doelstellingen van de Nitraatrichtlijn in die periode te behalen. In het Derde Actieprogramma Nitraatrichtlijn (hierna: Derde Actieprogramma) heeft Nederland het mestbeleid tot en met 2009 vastgelegd zoals dit met de Europese Commissie is overeengekomen. Afgesproken is dat een aantal onderdelen van het Derde Actieprogramma nader worden ingevuld op basis van de resultaten van de Evaluatie Meststoffenwet 2007. Het gaat hierbij in het bijzonder om de stikstofgebruiksnormen voor akker- en tuinbouwgewassen op zand- en lössgronden voor 2008 en 2009. In deze regeling wordt invulling gegeven aan deze afspraak.

Daarnaast vindt in de regeling ook nog een aanpassing plaats van de codes die ingevuld dienen te worden op het vervoersbewijs dierlijke meststoffen. De verschillende wijzigingen worden hierna afzonderlijk per artikel en per onderdeel toegelicht.

§ 2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

Onderdelen A en B

Maatregelen in het kader van het Derde Actieprogramma

In het Derde Actieprogramma in het kader van de Nitraatrichtlijn is met de Europese Commissie afgesproken dat de stikstofgebruiksnormen voor zand- en lössgronden voor de jaren 2008 en 2009 worden vastgesteld aan de hand van de bevindingen in de Evaluatie van de Meststoffenwet² (hierna: evaluatie). Zoals in de brief van 3 december 2007 naar de Tweede

² Het rapport 'Werking van de Meststoffenwet 2006' van het Milieu- en Natuur Planbureau vormt de synthese van de deelonderzoeken die hebben plaatsgevonden in het kader van de Evaluatie

Kamer (Kamerstukken II, 2007/08, 28 385, nr. 91) reeds uiteengezet is, laat deze evaluatie zien dat de nitraatproblematiek in Nederland op zand- en lössgronden het grootst is. Ook een recente studie door de Werkgroep Onderbouwing Gebruiksnormen (WOG)³ geeft weer dat voor het realiseren van de norm van 50 mg nitraat/l in het grondwater, een aanscherping van de stikstofgebruiksnormen voor uitspoelingsgevoelige akker- en tuinbouwgewassen op zand- en lössgronden nodig is. Op deze gronden zullen dan ook de grootste aanpassingen van de stikstofgebruiksnormen plaatsvinden.

Verlaging stikstofgebruiksnormen op zand- en lössgronden

Met de wijziging van bijlage A bij de regeling worden op zandgronden de stikstofgebruiksnormen voor consumptieaardappelen verlaagd. Op zand- en lössgronden worden de stikstofgebruiksnormen voor broccoli en voor Chinese kool verlaagd. Daarnaast worden de stikstofgebruiksnormen voor maïs geteeld op bedrijven zonder derogatie verlaagd en daarmee in overeenstemming gebracht met de normen van maïs geteeld op bedrijven met derogatie. Op lössgronden worden de stikstofgebruiksnormen voor wintertarwe verlaagd. Alle verlagingen van de stikstofgebruiksnormen zullen gaan gelden vanaf 1 januari 2009.

Het totale effect van een verlaging van de gebruiksnormen voor consumptieaardappelen en maïs op zandgrond is relatief groot vanwege het aandeel van deze gewassen in het totale areaal van akker- en tuinbouwgewassen. In het zuiden van Nederland wordt dit effect bereikt doordat een groot gedeelte van het areaal de zandgronden beteeld wordt met maïs. De verlaging van de stikstofgebruiksnorm voor wintertarwe is noodzakelijk vanwege de grote omvang van de nitraatproblematiek op lössgronden.

Verhoging stikstofwerkingscoëfficiënt

Naast de verlaging van de stikstofgebruiksnormen wordt met een wijziging van bijlage B bij de regeling de stikstofwerkingscoëfficiënt voor drijfmest op zand- en lössgronden verhoogd van 60 naar 65 procent. De stikstofwerkingscoëfficiënt bepaalt welk deel van de hoeveelheid stikstof in dierlijke meststoffen meegeteld moet worden bij de bepaling van de hoeveelheid stikstof die binnen het plafond van de totale stikstofgebruiksnorm aangewend mag worden. Een verhoging van de werkingscoëfficiënt van drijfmest beperkt derhalve de hoeveelheid overige meststoffen die in verhouding tot de totale hoeveelheid stikstof op een bedrijf op of in

Meststoffenwet 2007 (EMW 2007). De synthese is zowel een samenvatting als een integratie van de uitgevoerde deelonderzoeken door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) voor het onderdeel ex-post milieukwaliteit, het Landbouw Economisch Instituut (LEI) voor het deel ex-post instrumenten, Alterra voor de ex-ante Evaluatie Meststoffenwet en de leerstoelgroep Bestuurskunde van Wageningen Universiteit (WU) voor het belevingsonderzoek.

³ Van Dijk en Schröder (2007), Adviezen voor stikstofgebruiksnormen voor akker- en tuinbouwgewassen op zand- en lössgrond bij verschillende uitgangspunten, WUR-PPO, Lelystad.

de grond gebracht mag worden. Bij goed landbouwkundig gebruik van dierlijke mest, is de feitelijke landbouwkundige werking van dierlijke mest echter hoger dan 60%. Door de onderhavige verhoging van de werkingscoëfficiënt van drijfmest op zand- en lössgronden, worden ondernemers gestimuleerd tot goed landbouwkundig gebruik van hun dierlijke mest door deze aan te wenden op die momenten dat de mineralenopname door het gewas het grootst is. Omdat op zand- en lössgronden ook in het voorjaar de grond zodanig van structuur is dat dierlijke meststoffen goed kunnen worden uitgereden, kan ook in het voorjaar een hoge werking van de meststoffen bereikt worden. Het milieueffect van deze maatregel zal daarbij het grootst zijn op de zandgronden in Noord-Brabant en Limburg, omdat daar over het algemeen de meeste dierlijke meststoffen gebruikt worden.

Het gecombineerde effect van de twee maatregelen, het verlagen van de stikstofgebruiksnorm en het verhogen van de werkingscoëfficiënt, zal ongeveer overeenkomen met een generieke verlaging van 10 procent van de stikstofgebruiksnormen van alle uitspoelingsgevoelige akker- en tuinbouwgewassen op zand- en lössgronden ten opzichte van 2006.

Aanpassing stikstofgebruiksnormen op kleigronden voor 2008

De maatregelen die volgen uit de Nitraatrichtlijn dienen gebaseerd te zijn op het principe van de goede landbouwpraktijk. Dit betekent onder meer dat bemest moet worden op basis van het bemestingsadvies: er wordt niet meer mest toegediend dan de plant nodig heeft. Voor kleigronden zijn de stikstofgebruiksnormen voor 2006 en 2007 nog vastgesteld op 110% van het bemestingsadvies. Voor 2008 en 2009 zijn deze normen echter teruggebracht tot het niveau van 100 procent van het bemestingsadvies. Om de sector de tijd te geven om zich aan te passen en waar nodig de bemestingsadviezen te actualiseren, worden de stikstofgebruiksnormen voor akker- en tuinbouwgewassen op kleigronden in 2008 op 105 procent van het bemestingsadvies vastgesteld en zullen pas in 2009 de normen gaan gelden op 100 procent van het bemestingsadvies.

Bedrijfseconomische effecten van verlaging stikstofgebruiksnormen

In de evaluatie is tevens onderzocht wat het effect is van verlagingen van de stikstofgebruiksnormen op het bedrijfseconomische resultaat in de akker- en tuinbouw⁴. Een verlaging van 10 procent hoeft niet tot een inkomensdaling te leiden. Akkerbouwers kunnen het effect van de verlaging compenseren door het nemen van teelt- en bemestingsmaatregelen. Bij een grotere verlaging zouden akkerbouwers te maken krijgen met een inkomensdaling die niet te compenseren is met aanvullende maatregelen.

⁴ Van Dijk et al, Economische consequenties op bedrijfsniveau van het gebruiksnormenstelsel 2006-2009 voor de melkveehouderij en akker- en tuinbouw, rapport 365, WUR-PRI, Wageningen.

De hiervoor genoemde maatregelen zullen bovendien gefaseerd ingevoerd worden om de sector de tijd te geven het management aan te passen aan deze maatregelen. De verhoging van de werkingscoëfficiënt zal begin 2008 van kracht worden. De aanpassing van de stikstofgebruiksnormen zal, met uitzondering van die op de kleigronden, met ingang van 1 januari 2009 gaan gelden.

Onderdeel C

In dit onderdeel wordt een aantal extra omschrijvingen met de daarbij behorende codes opgenomen ten behoeve van het vervoersbewijs dierlijke meststoffen. Deze omschrijvingen en codes zijn uiteraard alleen aan de orde als er sprake is van de verplichting tot het opmaken van een vervoersbewijs.

§ 3. Administratieve lasten

De onderhavige wijzigingen van de Urm hebben geen invloed op het totaal aan administratieve lasten zoals deze voortvloeien uit de mestregelgeving. De regeling is dan ook niet voorgelegd aan Actal.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR
EN VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg